

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Synchroniczna hierarchia cyfrowa SDH [S2EiT1-ESPiO>SDH]

Przedmiot

Kierunek studiów

Elektronika i telekomunikacja

Rok/Semestr

1/2

Studia w zakresie (specjalność)

Elektroniczne systemy programowalne i optotelekomunikacja

Profil studiów

ogólnoakademicki

Poziom studiów

drugiego stopnia

Język oferowanego przedmiotu

polski

Forma studiów

stacjonarne

Wymagalność

obieralny

Liczba godzin

Wykład

30

Laboratorium

0

Inne (np. online)

0

Ćwiczenia

0

Projekty/seminaria

30

Liczba punktów ECTS

4,00

Koordynatorzy

dr hab. inż. Mieczysław Jessa prof. PP

mieczyslaw.jessa@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

Student rozpoczynający ten przedmiot powinien posiadać uporządkowaną, podbudowaną matematycznie, szczegółową wiedzę z podstaw teorii telekomunikacji niezbędną do zrozumienia, analizy, oceny działania analogowych i cyfrowych systemów telekomunikacyjnych. Powinien również posiadać umiejętność pozyskiwania informacji z literatury, baz danych oraz innych źródeł w języku polskim lub angielskim.

Cel przedmiotu

Przekazanie studentom wiedzy na temat podstawowego systemu teletransmisyjnego używanego do przewodowego przesyłania informacji między węzłami współczesnej sieci telekomunikacyjnej jakim jest Synchroniczna Hierarchia Cyfrowa SDH. Wytworzenie u studentów umiejętności projektowania wielopierścieniowych sieci SDH.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

1. Ma pogłębioną wiedzę w zakresie budowy i sposobu działania systemów telekomunikacyjnych służących do świadczenia usług multimedialnych.

Umiejętności:

1. Potrafi analizować, zaprojektować, budować i eksploatować zaawansowane technicznie systemy telekomunikacyjne i różnego rodzaju sieci i urządzenia wchodzące w ich skład zapewniając osiągnięcie przez zaprojektowane systemy bądź sieci wymaganych parametrów technicznych.
2. Zna ograniczenia własnej wiedzy i umiejętności, rozumie konieczność dalszego doskonalenia się.

Kompetencje społeczne:

1. Ma poczucie odpowiedzialności za zaprojektowane systemy (elektroniczne i telekomunikacyjne) i zdaje sobie sprawę z zagrożeń dla ludzi i dla społeczeństwa w wypadku ich nieodpowiedniego zaprojektowania lub wykonania.
2. Posiada świadomość konieczności profesjonalnego podejścia do rozwiązywanych problemów technicznych i podejmowania odpowiedzialności za proponowane przez siebie rozwiązania techniczne.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Wiedza nabyta w ramach wykładu jest weryfikowana na podstawie pisemnego i/lub ustnego zaliczenia, składającego się z 5 pytań otwartych, identycznie punktowanych. Próg zaliczeniowy wynosi 50%. Rozkład progów dla ocen od 2 do 5 jest równomierny. Zagadnienia zaliczeniowe, na podstawie których opracowywane są pytania otwarte, przesyłane są studentom drogą mailową z wykorzystaniem uczelnianej poczty elektronicznej.

Wiedza i umiejętności nabyte w czasie realizacji zadań projektowych są weryfikowane na podstawie opracowanego projektu oraz prezentacji projektu przed grupą ćwiczeniową. Projekt i prezentacja są oceniane oddzielnie. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną obu ocen. Stosowana skala jest następująca: poniżej 3 - ocena 2,0, od 3 do 3,25 - ocena 3,0; od 3,26 do 3,75 - ocena 3,5; od 3,76 do 4,25 - ocena 4,0; od 4,26 do 4,75 - ocena 4,5; powyżej 4,75 - ocena 5,0.

Treści programowe

W ramach wykładu studenci poznają podstawowy system transmisyjny używany do przewodowego przesyłania informacji między węzłami współczesnej sieci telekomunikacyjnej jakim jest Synchroniczna Hierarchia Cyfrowa SDH oraz jej nowszą wersję, nazwaną NG-SDH, lepiej dostosowaną do przesyłania danych z sieci IP. Studenci zapoznają się z takimi pojęciami i zagadnieniami jak: geneza systemu SDH, model warstwowy SDH, model liniowy SDH, kontener, kontener wirtualny, jednostka składowa, grupa jednostek składowych, wskaźnik, jednostka administracyjna, synchroniczny moduł transportowy poziomu n , gdzie n może być równe 1, 4, 16, 64, 256, wskaźnik i adaptacja, metody odwzorowania sygnałów źródłowych w kontenery, pojęcie połączenia tandemowego, metody protekcji i sygnalizacja alarmowa w SDH, rodzaje i budowa krotnic SDH, zegary SDH, zasady synchronizacji częstotliwości zegarów SDH, architektura funkcjonalna sieci transportowej, elementy architektury funkcjonalnej, modele protekcji, podział na warstwy, koncepcja parcelacji sieci, koncepcja parcelacji połączeń, topologie sieci SDH (liniowa, pierścieniowa, krata), metody protekcji oferowane przez struktury pierścieniowe i kratę, sposoby łączenia struktur pierścieniowych, zasady tworzenia hierarchicznej sieci wielopierścieniowej, metody projektowania sieci wielopierścieniowej, przykłady sieci wielopierścieniowych w różnych krajach, sposoby wprowadzania danych do sieci NG-SDH, mechanizm adaptacji przepływności LCAS, procedura GFP enkapsulacji danych pochodzących z sieci IP i transmitowanych za pomocą NG-SDH, zasady tworzenia kontenerów wirtualnych o dowolnej przepływności za pomocą kontenerów zdefiniowanych w SDH.

Zajęcia projektowe polegają na opracowaniu oraz implementacji w układzie FPGA lub SoC komponentów systemu SDH lub na zaprojektowaniu sieci wielopierścieniowej SDH z zadanymi przepływnościami międzywęzłowymi. Rodzaj komponentu oraz dane wyjściowe do projektu sieci mogą być wybrane spośród proponowanych przez prowadzącego lub mogą być zaproponowane przez studentów, po uprzedniej akceptacji prowadzącego. Komponenty proponowane przez prowadzącego to: multiplekser SDH realizujący zwielokrotnienie synchroniczne z przeplotem bajtowym 4 stumieni STM-1 w jeden strumień STM-4, układ synchronizacji zegara krotnicy SDH z sygnałem synchronizującym o częstotliwości 2048kHz, układ do pomiaru BER dla RSOH, MSOH, VC-4 lub VC-12, układ do oceny mocy sygnału STM-1 na wejściu krotnicy SDH, detektor fazy dla pomiarów wandera, generator sinusoidalnego jittera o zadanych parametrach, komputerowy model procesu zwielokrotnienia bajtowego czterech AU-4 w AU-4-4, komputerowy model odwzorowania asynchronicznego strumienia E1 w kontener C-12, komputerowy model detekcji błędów za pomocą kodu BIP-K, gdzie K może być równe 2, 8 lub 16,

generator nagłówka i wyświetlacz ramki STM-1.

Metody dydaktyczne

1. Wykład: prezentacja multimedialna.
2. Ćwiczenia: połączenie metody ćwiczeniowej i projektowej

Literatura

Podstawowa

1. R. K. Jain „Principles of Synchronous Digital Hierarchy”, CRC Press, Boca Raton, 2013
2. Sławomir Kula „Systemy Teletransmisyjne”, WKŁ, Warszawa, 2004.

Uzupełniająca

1. A. Valdar „Understanding Telecommunications Networks”, IET, London, 2006.
2. B.G. Lee, M. Kang, J. Lee „Broadband Telecommunications Technology”, Artech House, 2nd. Edn. , Boston, 1996
3. M. Sexton, A. Reid "Broadband Networking, ATM, SDH, and SONET", Artech House, Boston, 1997

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	100	4,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	70	3,00
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu)	30	1,00